
Tuloveroprosentin määrääminen vuodelle 2025

KhVi 04.11.2024 § 185
51/02.02.01.00/2024

Valmistelija

Hallintojohtaja Sanna Lahti p. 040 199 2310
Vt. kunnanjohtaja Outi Silander p. 040 549 3335

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden tuloveroprosentti Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2025 tuloveroprosentti tulee näin ollen ilmoittaa sähköisesti Verohallinnolle viimeistään maanantaina 18.11.2024. Tuloveroprosentti vuodelle 2025 tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella.

Virolahden kunta korotti tuloveroprosenttiaan marraskuussa 2021 tehdyllä päätöksellä vuodelle 2022 yhdellä prosenttiyksiköllä ja kunnallisveroprosentti tuolloin oli 21,50. Hyvinvointialueuudistuksen johdosta kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin vuodelle 2023 yhteensä 12,64 prosenttiyksiköllä, eikä kunnilla ollut mahdollisuutta tehdä veromuutoksia. Virolahden tuloveroprosentti vuodelle 2023 oli näin ollen 8,86 % ja valtuusto päättikin jälleen marraskuussa 2023 perustellusti nostaa tuloveroprosenttia vuodelle 2024 1,04 %-yksiköllä. Virolahden kunnallisveroprosentti 9,9 on valtakunnallisesti ja alueellisesti tarkastellen korkea - vuonna 2024 Manner-Suomessa oli vain 8 kuntaa, joissa kunnallisveroprosentti oli tätä korkeampi. Virolahden kunta siis on korottanut kunnallisveroprosenttiaan kokonaisuudessaan jo yli 2 prosenttiyksikköä kolmen viimeisen vuoden aikana. Myös kiinteistöveroprosentteja korotettiin maltillisesti mm. vuodelle 2024.

Kuntaliiton viimeisimmän (9/2024) verotulojen ennustekehikon mukaan Virolahden kunnalle tilitettävien tuloverojen määrän arvioidaan vuonna 2024 olevan noin 5,26 miljoonaa euroa (2024 talousarviossa 4,99 miljoonaa euroa) ja vuonna 2025 5,51 miljoonaa euroa, kun kunnallisveroprosentti on 9,9.

Vuoden 2024 talousarvio laadittiin 1,99 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, mutta 9/2024 tuloslaskelman perusteella tilikauden alijäämän voidaan arvioida tässä kohdin jäävän ennakoitua pienemmäksi mm. kesällä 2024 solmittujen uusien kuntayhteistyösopimusten sekä Kaakon kaksikko yhteistyön päättymisen vuoksi toteutettujen henkilöstömuutosten ansiosta. Syyskuun lopun toteumassa alijäämä on 0,97 miljoonaa euroa, kun vielä heinäkuun lopun välitilinpäätöksessä toteutunut alijäämä oli 1,50 miljoonaa euroa. Tilikauden 2024 tulosennusteeseen sisältyy kuitenkin yhä epävarmuuksia mm. myyntisaataviin sekä OKM valtionosuuteen liittyen.

Lähtötilanne vuoden 2025 talousarvion valmisteluun oli hyvin haastava. Huolimatta siitä, että Kaakon kaksikon yhteistyösopimuksen purkautumisen kustannukset ja uusien yhteistyösopimusten solmimisten taloudelliset vaikutukset ovatkin tarkentuneet syksyn 2024 aikana, ennakoitiin vielä heinäkuun lopun välitilinpäätöksen perusteella edelleen kunnan vuoden 2024 tuloksen olevan lähes 2,0 miljoonaa euroa alijäämäinen. Loppuvuodesta 2023 ja keväällä 2024 käytyjen yt-neuvottelujen perusteella täytäntöön pantujen toimenpiteiden vaikutukset

kunnan talouteen näkyvät henkilöstökuluissa viiveellä vasta syksystä 2024 alkaen. Yli kuntarajojen toteutettu perusopetuksen vuosiluokkia 7-9 koskeva yhteistyö 1.8.2024 alkaen Miehikkälän kanssa parantaa myös Virolahden kunnan taloudellista asemaa opetuksen järjestäjänä, sekä takaa alueellisesti paremmat edellytykset laadukkaan opetuksen järjestämiseksi. Kriittistä tulevaisuudessakin Virolahden kunnalle opetuksen järjestäjänä on pienten lukioden saama valtionapu, mikä mahdollistaa opettajaresurssien yhteiskäytön lukion ja perusopetuksen yksiköissä ja osaltaan parantaa alueellisesti pienen kunnan asemaa kilpailtaessa opetuksenjärjestäjänä pätevistä henkilöstöstä.

Talousarvion 2025 valmistelussa on nyt huomioitu soveltuvilta osin sellaiset valtuustoseminaarissa linjatut ja vuonna 2024 valmistelussa olleet sopeutustoimet, joilla ei arvioida olevan henkilöstövaikutuksia. Lisäksi yläkouluopetuksen ja varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa on kyetty nyt ottamaan huomioon Miehikkälän kanssa solmittujen yhteistyösopimusten taloudelliset vaikutukset. Osana talousarviovalmistelua varhaiskasvatuspalveluissa on kriittisesti tarkasteltu suunnitelmakauden 2025-2026 lapsiryhmiä ja henkilöstötarve mitoitetaan suunnitelmissa huomioiden aleneva lapsimäärä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että määräaikaisten työsuhteiden määrä vähenee ja vuosisäästö henkilöstökustannuksista on huomattava.

Vuoden 2025 talousarviovalmistelussa on vesi- ja viemärlaitoksen (taseyksikkö) osalta huomioitu syksyn 2024 valtuustoseminaarin linjauksista, että kyseisen taseyksikön tulos pyritään saattamaan tasapainoon vuoden 2025 aikana käyttöönottamalla taksoihin alkuvuodesta vesi- ja jätevesimaksuihin liittymäkohtainen perusmaksu. Perusmaksulla huolehditaan verkoston ylläpidosta ja varaudutaan tuleviin korjaustarpeisiin. Tämän arvioidaan parantavan emokunnan tulosenustetta vuodelle 2025 noin 150.000 euroa.

Metsäomaisuuteen liittyviä puunmyyntituloja vuodelle 2025 arvioidaan toteutuvan noin 150.000 euroa. Lisäksi vuoden 2025 aikana selvitetään joidenkin yksittäisten metsätilojen myyntiä, mikäli se on tulonhankkimismielessä puunmyyntitulojen vaihtoehtona järkevää.

Niin ikään syksyn valtuustoseminaarin linjauksia noudattaen kunta luopuu lähes kokonaan yksityistieavustuksista. Ainoastaan perusparannuskorjauksiin, kuten mm. siltaremontteihin annetaan kohdeavustusta erillisen hakemuksen perusteella. Tavoiteltu vuosisäästö suhteessa vuoden 2023 toteumaan on noin 80.000 euroa.

Asuntotoimen haastavaan tilanteeseen liittyen kunnanhallitus on antanut kiinteistöyhtiölleen lokakuussa 2024 omistajaohjausta, minkä perusteella kunnan omistamien kiinteistöyhtiöiden hallitus ja yhtiökokous on jo lokakuussa 2024 hyväksynyt konkreettisen toimenpiteenä mm. heikoimpien rivitalokohteiden tyhjentämisen ja purkamisen. Tämän arvioidaan pienentävän kuntakonsernin tappiota vuodesta 2025 alkaen pienentyvien hoitokulujen vuoksi vähintään 85.000 euroa vuodessa.

Kuntakonsernin näkökulmasta rajakunnan elinkeinoelämässä ja toimintaympäristössä vuosina 2022-2024 tapahtuneisiin muutoksiin on siten reagoitu syksyn 2024 aikana, vaikkakaan hallituksen kesäkuun päätöksen mukaisia yhteistoimintaneuvotteluja ei edelleenkään ole käynnistetty. Kunnanjohtajan irtisanoutumisen jälkeen yhteistoimintaneuvottelujen aikataulua päätettiin lykätä siten, että neuvottelut on saatettava päätökseen viimeistään 31.3.2025.

TE-palveluiden siirto kunnille 1.1.2025 alkaen aiheuttaa Virolahden kunnalle lähes 350.000 euron vuotuiset maksusuudet Kotkan kaupungille TE-palveluiden järjestämisestä. Tämän lisäksi työmarkkinatuen kuntaosuuden ennakoidaan kasvavan vuodesta 2024 noin 150.000 eurolla yhteensä noin 390.000 euroon vuonna 2025. Alueelliseen työllisyystilanteeseen liittyvät haasteet muodostavat merkittävän taloudellisen riskin näin ollen myös Virolahden kunnalle. Tärkeää onkin onnistua Etelä-Kymenlaakson työllisyysalueen palveluiden järjestämisessä ja tähän liittyvässä edunvalvontatehtävässä.

Talousarviovalmistelu vuodelle 2025 on osoittamassa, että Virolahden kunnan viime vuosina merkittävästi heikentyneen talouskehityksen suunta on kääntymässä toteutetuilla toimenpiteillä. Vuonna 2024 täytäntöön pannut toimenpiteet alkavat vaikuttaa 2025, ja alustavien arvioiden mukaan vuotuinen alijäämä on vähintäänkin puolittumassa vuodelle 2025 suhteessa vuoden 2024 talousarvioon. Lisätoimenpiteitä kuitenkin tarvitaan vielä, ja kesäkuussa linjatulla tavalla toteutettavat yhteistoimintaneuvottelut on määrä käynnistää vielä vuoden 2024 aikana. Loppuvuodesta käynnistyvien yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen kuntatalouden tasapainottamiseen tähtäävien toimenpiteiden päätöksenteko mennee kuitenkin alkuvuoteen 2025, mistä johtuen vuodesta 2025 tulee Virolahdella talousarviomuutosten vuosi.

Yhden prosenttiyksikön korotus kunnallisveroon toisi edelleen arvion mukaan noin 500.000 euron lisäyksen vuoden 2025 verotuloihin. Veronkorotusten sijaan kunnan olisi yhä kriittisesti tarkasteltava palvelutuotantoaan ja sopeutettava toimintamenoja suhteessa toimintatuottoihin ja rahoitukseen. Velkaantumiskierre on katkaistava, mikä tarkoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirta on käännettävä positiiviseksi viimeistään vuoden 2025 aikana.

Esittelijä	Virolahden vt. kunnanjohtaja Outi Silander
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että se päättää vahvistaa vuoden 2025 tuloveroprosentiksi 9,9.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.